

Стаття опублікована в [Інформаційному бюлетені з міжнародної стандартизації 1-2010]

Законодавчі і нормативні акти системи обов’язкової сертифікації Китаю

Система обов’язкової сертифікації промислової продукції в Китаї базується на Законі про якість КНР, Законі про імпортний і експортний контроль продукції КНР, Законі про стандартизацію КНР і Положенні про сертифікацію і акредитацію КНР. Основним регулюючим документом системи є “Положення про організацію обов’язкової сертифікації продукції”, в якому розглядаються наступні питання:

1. Технічна база сертифікації — це обов’язкові вимоги, встановлені національними обов’язковими стандартами або технічними регламентами.

2. Галузь застосування системи обов’язкової сертифікації охоплює продукцію, на яку розповсюджуються вимоги, що стосуються здоров’я і безпеки людини, здоров’я тварин та рослин, захисту навколишнього середовища і суспільної безпеки.

3. Продукція, охоплена обов’язковим переліком, але яка не пройшла сертифікацію і не маркована знаком сертифікації, не може випускатися з виробництва, поступати в продаж, імпортуватися, експлуатуватися або використовуватися під час надання послуг.

4. У документі детально описані правила і процедури сертифікації, призупинення, відновлення і анулювання сертифікатів.

5. Документ визначає права і обов’язки виробників, дистриб’юторів та імпортерів продукції з обов’язкового переліку.

6. Документ описує адміністративні покарання у разі порушення Положення.

Основи і організаційні функції системи обов’язкової сертифікації КНР:

1. Організаційна структура системи сертифікації

Управління з сертифікації і акредитації КНР (CNCA) згідно з законодавством і за дорученням Державної ради відповідає за координацію роботи різних відомств під час застосування системи обов’язкової сертифікації КНР.

2. Реалізація системи сертифікації на практиці

Управління з сертифікації і акредитації КНР призначає органи з сертифікації, випробувальні лабораторії, інспекційні органи і приписаний до них персонал для проведення сертифікації в рамках повноважень та видачі сертифікатів. Органи, призначені CNCA, несуть відповідальність за видані сертифікати і проводять аналіз їхнього використання.

3. Проводиться нагляд за виконанням закону в рамках системи сертифікації

Місцеві бюро з нагляду за якістю і технологіями та бюро з контролю ввезення/вивезення і карантину зобов’язані виявляти продукцію з обов’язкового переліку для заборони обігу такої продукції, якщо вона не пройшла сертифікацію. Для окремих товарів (наприклад,

застосовуваних у пожежогасінні) проводиться контроль суміжними відомствами, уповноваженими Державною радою.

Функції компетентних органів від промисловості в системі обов’язкової сертифікації продукції КНР

Відповідно до вимог Державної ради відповідні уповноважені органи від промисловості повинні активно співробітничати, підтримувати і виконувати розпорядження Управління з сертифікації і акредитації КНР.

Якщо законодавством встановлюється, що компетентні органи від промисловості, наділяються правами на проведення обов’язкової сертифікації, то Управління з сертифікації і акредитації взаємодіє з ними таким чином:

1. За допомогою консультацій і відповідно до вимог управління, що висуваються відповідними компетентними органами від промисловості, визначає перелік продукції для сертифікації.

2. Компетентному органу промисловості надаються повноваження на заснування органу з сертифікації.

3. Збираються думки компетентних органів від промисловості стосовно призначення органів з сертифікації і випробувальних лабораторій.

4. Проводяться консультації з компетентними органами від промисловості під час розроблення правил проведення сертифікації конкретних товарів.

5. Взаємодія здійснюється на основі принципів розділення обов'язків і поступового впровадження єдиної системи обов'язкової сертифікації КНР.

Проведення сумісних міністерських нарад стосовно національної сертифікації і акредитації

Управління з сертифікації і акредитації КНР здійснює роль секретаріату під час щорічних засідань на тему національної сертифікації та акредитації.

Так, у квітні 2002 року Державне управління з нагляду за якістю, інспекції і карантину КНР (AQSIQ) і Управління з сертифікації і акредитації КНР (CNCA) провели перше сумісне засідання на рівні міністерств стосовно сертифікації і акредитації. У засіданні брали участь представники 18-ти органів, в тому числі й Державний комітет з планування, колишній Державний комітет з економіки і торгівлі, колишній Державний комітет з науки і техніки для оборонної промисловості, колишнє Міністерство зовнішньої торгівлі і економічного співробітництва, Міністерство сільського господарства, Міністерство охорони здоров'я, колишнє Міністерство інформаційних технологій, Головне управління промисловості і комерції, колишнє Державне агентство з охорони навколишнього середовища.

Результати впровадження системи обов'язкової сертифікації промислової продукції КНР

Створення єдиної системи обов'язкової сертифікації поклало край неузгодженим діям різних відомств в цій галузі. Відчутні результати проявилися вже через шість років після впровадження системи. На кінець жовтня 2008 року система обов'язкової сертифікації Китаю охоплювала 179 видів промислової продукції з 23 категорій, було призначено 14 органів з сертифікації і 145 випробувальних лабораторій. Всього було видано 228845

сертифікатів 38082 підприємствам, велика кількість яких працює в галузі електроніки.

Проблеми системи обов’язкової сертифікації промислової продукції КНР:

1. Необхідність підвищувати рівень визнання суспільством системи обов’язкової сертифікації продукції КНР і постійно підтверджувати ефективність цієї діяльності.

2. Вимоги сертифікації не адаптовані до потреб гнучкого розподілу праці на сучасному підприємстві.

3. Система обов’язкової сертифікації продукції перетинається з традиційними адміністративними системами, такими як ліцензування промислового виробництва.

4. Більший акцент робиться на “ринковому доступі” (market access) і недооцінюється “довгостроковий нагляд” (follow-up supervision), відрізняються критерії правозастосування і неадекватний ступінь адміністративної відповідальності.

5. Контроль за правозастосуванням реалізується в основному у вигляді спеціальних нормативних актів у міру виникнення необхідності, відсутні довгострокові механізми, а також їм часто протистоїть місцевий протекціонізм.

Для вирішення вищезазначених проблем і удосконалення системи обов’язкової сертифікації продукції необхідно підтримувати тісну взаємодію між компетентними уповноваженими органами від промисловості, а також необхідно систему сертифікації і акредитації привести у відповідність з міжнародними стандартами.